

UNIVERZITA KARLOVA – FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra francouzského jazyka a literatury

ODBORNÝ POSUDEK VEDOUCÍ PRÁCE

Jméno studenta: Bc. Patrik Šimr

Název práce: *Le topos de Prague dans la littérature française*

Vedoucí práce: Mgr. Milena Fučíková, Ph.D.

Patrik Šimr přijal navržené komparatistické téma, zadání problematiky dodržel a dovedl k zajímavému závěru. Jako cíl si stanovil obecně zhodnotit literární topos Prahy ve francouzské literatuře. Tento záběr Patrika Šimra donutil k výběru určitých závažných aspektů ve ztvárnění města na půdě románových a básnických děl. „Neoprašoval“ dobře známé ale stručné Camusovy poznámky o pražském okurkovém zápachu (« odeur aigre de concombre et de vinaigre », *L'Envers et L'Endroit*, 1958), spíše podrobně zpracoval závažnější kulturní pasáže v literárních textech autorů, upozornil na italský půvab Prahy, který tak silně zapůsobil např. na Chateaubrianda během jeho návštěvy z května 1833 (« Si l'on pouvait du moins pendant les hivers de Bohème, mettre ces palais italiens en serre chaude, avec les palmiers ? », *Mémoires d'outre-tombe*, Livre IV). Patrik Šimr se v první části rozhodl pro literární topos Prahy u těchto francouzských autorů: Guillaume Apollinaire (*Le Passant de Prague a Zone*), Milan Kundera (*L'insoutenable légèreté de l'être*), Laurent Binet (*HHhH*), Anthony Sitruk (*La vie brève de Jan Palach*), Serge Patrice Thibodeau (báseň *Karlův most z Cycle de Prague*). V druhé části nabízí rozbor cestopisných zmínek v dílech dvou francouzských autorů: Chateaubriand (*Mémoires d'outre-tombe*) a Mérimée (*Les Lettres*). V obou částech jde myslím o autory klíčové. Ve třetí části se pak věnuje didaktickým možnostem využití práce s literárním textem v kurzech FLE na českých gymnáziích. Vychází z francouzských originálů literárních textů, pracuje přirozeně a kriticky se sekundární literaturou (Curtius, Ripellino, Demetz, Galmiche, Hodrová). A konečně vhodně hierarchizuje získané poznatky.

Patrik Šimr se svého úkolu zhostil velmi dobře. Dokázal na základě srovnávací studie literárních děl z 19. století, 20. století i 21. století poukázat na společné i odlišné rysy vybraných textů: navštívené město, vztah k druhému, postava autora/vypravěče/poutníka/věčného Žida ve městě s *geniem loci*. Patrik Šimr kriticky cituje místa, kde je např. Sitruk k Praze a Pražanům anachronicky až zaujatě nespravedlivý. Vstupuje do dialogu s Binetem a Kunderou, ale poukazuje také na právo pohledu z druhé (české) strany. Za velmi hodnotný považuji autorův interpretační přístup ke všem

přečteným literárním textům vyrůstající z koncepcí Daniely Hodrové i fundovaný teoretický úvod do problematiky zpracovaný na základě topiky v evropské literatuře představené Ernestem Robertem Curtiem.

Práce je napsaná v odborném francouzském jazyce, jazykově i stylisticky je na dobré úrovni. Koncepce práce je zvolena vhodně a přehledně. Autor kriticky pracuje s prameny (s tištěnou sekundární literaturou i internetovými zdroji). Patrik Šimr ve své diplomové práci odborně popsal literární topos města, aniž by se omezil na obecně známá klišé « la vieille Prague, la ville de Jean Huss et de Žižka » (Henri-Frédéric Amiel), či na modernější polemiku *Praga magica* oproti Praze kafkovské. Snad je škoda, že nezmiňuje moderní dílo ženských spisovatelek, např. Marguerite Yourcenar nebo Sylvie Germain, přestože odkazuje na některá klíčová místa v díle George Sand (*Consuelo, La Comtesse de Rudolstadt*). Nejsou zmíněny ani Gidovy lakonické výkřiky o Praze: « Ville glorieuse, douloureuse et tragique ; largement étalée dans le temps et l'espace : une sorte de véhémence mystique la mouvemente et la soulève » (André Gide, *Journal (1889-1939)*). Autor mohl zpracovat případně i návštěvu Prahy Reného Depestra, reflektovanou v próze *Eros v čínském vlaku* (1990).

Práce ale právě v takto zvolené koncepci přináší poznání, že topos Prahy je v současném francouzském literárním díle i něčím víc, než pouze osobitou interpretací/přepisem Apollinairova odkazu. Především Binet, Kundera i Sitruk ve zmíněných dílech, přes určité faktické výhrady, navíc ztvárňují světlá i temná místa odrážející se v české historii a potvrzují, že francouzský jazyk je tvůrčím nástrojem poznání i kvalitního literárního francouzsko-českého dialogu. Ve francouzské literatuře dodnes panuje spíše Ripellinova než Demetzova myšlenka o jisté angažovanosti pražského chodce vůči hodrovskému „městu-světlu“: « Le passant de Prague est impliqué [...] » (Angelo Ripellino, *Praga Magica*, 1993). Patrik Šimr nepřímou poukazuje na fakt, že právě v Praze i francouzští spisovatelé (kromě Milana Kundery) až příliš snadno podléhají pražskému genu loci a realita města se v jejich literárních dílech tak vždy nenápadně protíná s fantazií.

Považuji předkládanou diplomovou práci za velmi zdařilou a mohu ji doporučit k obhajobě.